

[Afghanistan Digital Library](http://hdl.handle.net/2333.1/5dv41nwh)

adl0756

<http://hdl.handle.net/2333.1/5dv41nwh>

This is a PDF version of an item in New York University's Afghanistan Digital Library (<http://afghanistandl.nyu.edu/>). For more information about this item, copy and paste the "handle" URL above into a web browser.

When referring to or citing this item please use the "handle" URL and not this document or the URL from which you downloaded it.

All works presented on New York University's Afghanistan Digital Library website are, unless otherwise indicated, in the public domain. The images available on this website may be freely reproduced, distributed and transmitted by anyone for any purpose, commercial or non-commercial.

NYU Libraries, Digital Library Technical Services, dlts@nyu.edu

۲۶

هو الله

۴۷

۶

۵۰

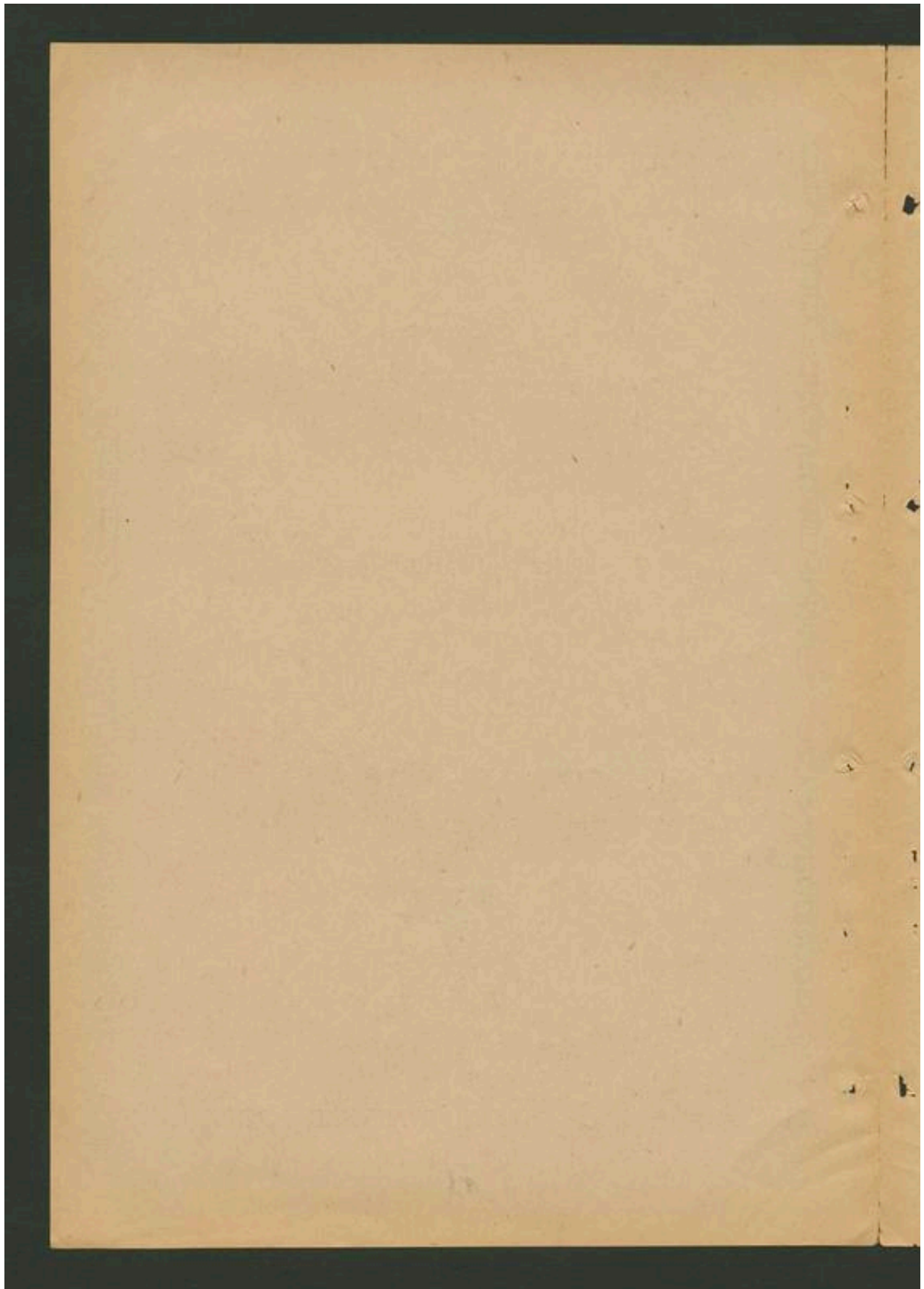
اصولنامه تجارتي در افغانستان

تاریخ طبع: اول برج دلو ۱۳۲۳

(۳۰۰) جلد

تعداد طبع: ۱۰۰

در مطبعه عمومی طبع شد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اصولنامه تجارتنی

فصل اول

امور تجارت و اهلیت تجار

- ۱:- کسانی که حسب احکام عمومی شرعی تعهدات شان درباره اموال معتبر بوده دارای سن ۱۸ باشند و هم ممنوعیت اصولیه نسبت به شخص و یا نوع تجارت شان وجود نداشته باشد میتوانند تجارت نمایند.
- ۲:- کلیه قضاة و ما مورین هر گاه برخلاف ممنوعیت اصولیه به تجارت اشتغال ورزند معاملات شان معتبر شناخته نمی شود.
- ۳:- شرکت های تجارتنی و تمام کسانیکه دارای اهلیت تجارتنی بوده و بنام خود بیکی از معاملات تجارتنی اشتغال ورزیده آنرا کسب معتاده خود اتخاذ می کنند تاجر شناخته می شوند.

۴:- شخصی که برای اشتغال به معاملات تجاریه محلی را انتخاب و برای اجرای معاملات خود افتتاح بنماید و این پیشه خود را

تجارتنی اصولنامه

لمری فصل

- دسودا گری چاری اودسودا گرانوا هلیت
- ۱:- هغه خوک تجارت کولی شی چه دشریعت د عمومی احکاموله قراره دمالوتو په باره کبی د هغو ی تعهدات صحیح او عمر ئی (۱۸) کاله وی اود هغه د شخص اود تجارت د نوعی په خصوص کبی اصولی ممانعت نومی.
 - ۲:- ټول قضاة او ما مورین کسه د اصولی ممنوعیت په خلاف تجارت کوی نو د هغو ی معاملاتو نه اعتبار نه ورکول کېږی.
 - ۳:- تجارتنی شرکتونه او ټول هغه خوک چه د تجارتنی اهلیت خاوندان وی او په خپل نوم په یوه تجارتنی معامله بوخت وی او هم دغه ئی خپل کسب کولی وی هغه تاجر کهل کېږی.

۴:- هغه خوک چه د خپلو تجارتنی معاملاتو دا جرا دپاره یو لځای انتخاب او هلته خپل کسار وبار شروع کړی او په خلکو کبی

(۲)

بدریعه جراید و امثال آن و سایر اعلانیه
به اهالی اعلان نمایند اگر تجارت را برای
خود بیک کسب معتاده هم اتخاذ نکند تاجر
شمرده می شود.

۵: شخصی که تصادفاً بیک معامله تجارتی نموده
باشد دارای صفت تاجر شده نمی تواند
ولی معامله مذکور تابع احکام اصولات
تجارت است.

۶: دولت بلدیها میتواند تجارت کنند
ولی محرز صفت تاجر شده نمی توانند اما
معاملات تجارتی ایشان تابع احکام
اصولات تجارت می باشد.

۷: اگر تجارت خانه بکدام صغیری انتقال کند
و محکمه مربوطه بکار انداختن آنرا از طرف
ولی باوصی صغیر مقید بداند می تواند
به ولی باوصی او اجازه اعطا کند و اگر
ولی باوصی دارای اهلیت اصولی برای
تجارت نباشد و یا در اجرای امور
تجارت ممنوع شده باشد به آنها اجازه
داده نمیشود.

تبصره

احکام فوق درباره کسانی که مقصر شناخته
میشوند هم نافذ است.

دجر اید او بایه بوه بله اعلانی وسیله
ددی خیل شغل اعلان و کپی نویه دی
صورت کپی که دغه سری تجارت خیل
کسب ونه گمی هم تاجر گنل کبری.

۵: کوم سری چه دیبشی له مخه یو تجارنی
معامله کری وی هغه تاجر نه گنل کبری.
لیکن دغه معامله دتجارنی احکامو او
اصولا تو تابع ده.

۶: حکومت او بلدی بی تجارت کولی شی
لیکن دوی به خپله دتاجر به حیث نشی گنلی
مگرد دوی تجارتی معاملات به دتجارنی
اصولانو او احکامو تابع وی.

۷: که تجارت خانه یو صغیر ته پائی شی او
مربوطه محکمه ددغه صغیر دولی او باوصی
دخوانه ددغه تجارت خانی به کار اچول
مقید و گمی نو کولی شی چه دغه ولی باوصی ته
اجازه ور کری لیکن که دغه ولی باوصی د
تجارت اصولی اهلیت ته درلود او یادوی
دتجارنی چارو خخه منع کری شوی و نویه ددی
سرر نو نو کپی ور ته اجازه نه ور کول کبری.

تبصره

دپورته احکام دغه چا به حق کپی هم
نافذ دی چه هغوی مقصر گنل شوی وی.

(۳)

۸ :- اشخاصی که تجارت آن از سرمایه نقدی زیاد تر هستند به مساعی بدنیه بوده کار و کسب آن تنها مکفی مدار معیشت او نباشد و خواه بسیار باشد و خواه در یک دکان و یا در یک محل معینی مسکون باشند تاجر کو چک شمرده میشوند.

۷ :- کوم اشخاص چه دهقوی تجارت نقدی سرمائی شخه به بدنی کوشش پوری زیاده او لری او دغه کسب او کارائی چه به بود کان یا بونا کملی خای کبی وی او یا دگر بخپدو را کر بخپدو کار وی یواخی دگذاری او معیشت دیاره کافی وی نوداسی کسان دورو تاجرانو شخه شمهرل کپیری

تبصره

تبصره

آنچنان د کاندازانیکه علاوه بر شغل د کاندازی بکار واردات و صادرات مال التجاره اقدام میکنند در صنف تجار محسوب و تکالیفیکه در این اصولنامه یا سایر اصولنامهها جبهه تجار مقرر شده در باره آنها نیز تطبیق میگردد.

هغه د کاندازان چه د کاندازی د کار شخه علاوه د سودا گیری د مال د صادر و لو او وارد و لو لارته هم اقدام کوی د سودا گرو به دله کبی حساب دی او هغه تکالیف چه به دی اصولنامه یا نورو اصولنامه کبی د سودا گرو دیاره مقرر شویدی به دوی هم تطبیق کپیری.

۹ :- تاجران و دهقانان چه د تجارتی متذکره اصل ۱۷ اصولنامه د فائز تجارتی به اتخاذ عنوان تجارتی ربه تنظیم د فائز تجارتی و خصوصیاتنی که مطابق احکام اصولنامه ثبت تجارتی ثبت آن لازم است مجبور نبوده همچنین تحت قاعده افلاس نیز نمی آیند.

۹ :- کوچنی تاجران او هغه تاجران چه د تجارتی دفتر و نو د اصولنامه به ۱۷ ماده کبی ذکر شویدی هغوی د تجارتی عنوان به غوره کولو او دخیل تجارتی دفتر و نو به تنظیم او به هغو خصوصیاتو چه د تجارتی ثبت د اصولنامه د احکاموله قراره دهقی ثبت لازم او ضروری مجبور او مکلف نه دی او به دی دول دا خلک د افلاس د قاعدی لاندی هم نه راخی.

(۴)

فصل دوم

معاملات تجارنی

۱۰. اشخاص تاجر یا غیر آن که اموال منقوله را به قصد فروش یا ایجار از دیگری خریداری می نمایند و آن اموال را خواه بحالت اصلی آن یا بتبدیل بشکل دیگری بیع یا ایجار نمایند این بیع و ایجار «اعم از آنکه تصرفات در آن شده یا نشده باشد» از معاملات تجارنی محسوب است.

همچنین اشخاص مذکور اگر همه اموال را به نیت دادن ایجار بدیگری از شخصی ایجاره میگیرند ایجار این اموال منقوله مستاجر نیز از معاملات تجارنی شناخته می شود.

۱۱. اشخاصیکه تاجر باشند یا نباشند اگر برای ایجار بدیگری شخصی را اجیر می نمایند ایجاره دادن عمل اجیر بدیگری از معاملات تجاریه محسوب است.

۱۲. کسانی که تاجرند یا غیر تاجر اگر اموال منقوله را به نسبت تأمین منفعت بخرند و یا همان اموال منقوله را که باین قصد خرید کرده اند بدیگران بفروشند از معاملات

فصل دوم

تجارنی معاملی

۱۰. تاجر اشخاص یا غیر له دوی نه تور خلک چه منقول مالونه دخر خولو با اجاری به نیت دبل چانه اخلی او هغه به خیل اصلی حالت او یا دشکل به تبدیل به بل باندی خر خوی او یا ئی به اجاره ور کوی دا راز بیع او ایجاره عام له دې چه تصرفات یکشی شوی وی او که نه وی شوی دتجارنی معاملاتو خخه گنل کېږی.

همدارنگ که دغه اشخاص دار از مالونه پدی نیت دبل ته به ایجاره اخلی چه بل ته ئی به ایجاره ور کړی نو دمنقوله ایجاره شوو مالونو ایجاره ور کول هم دتجارنی معاملاتو خخه گنل کېږی.

۱۱. که بوسړی تاجرو وی او که نه وی بواجیر ونیسی چه هغه دا اجاری ور کولو کار وکړی نو داجیر دادا اجاری ور کولو کار دتجارنی معاملاتو خخه حسا بهېږی.

۱۲. که بوسړی تاجرو وی او که نه وی چه منقوله اموال دکمی دیاره واخلی او یا هم هغه منقوله مالونه چه پدی نیت ئی اخستلی وی به بل چا باندی خرش کړی دا معامله

(۵)

تجار به شمرده می شود .

د تجارتی معاملاتو شخه گنل کپزى .

۱۳ :- فروش محصولات ارضیه و حیوانیه و

۱۳ :- د تخمکي او د حیواناتو حاصلات او د معدن

مواد مستخرجه معدن که بوسیله مالک

مواد چه به خپله مالکان او یاد هقانان ئي

زمین « مالک یا دهقان یا مالک معدن »

خر خوی یا بوزارغ د خپل زراعی صنعت په

انجام می یابد همچنان اگر یک زارع به

اثر د خپلی تخمکی او حیواناتو د حاصلاتو

صنعت زراعیه خویش شکل محصولات

شکل دیو دستگاه یا بوی آلي په ذریعه تبدیل

ارضیه و حیوانیه خود را ذریعه کدام نوع

کری او یا بوی کسب گریه خپله او یاد نورو

دستگاه یا آله تبدیل کنند و بایک صنعت

کسار یگرانو او یاد ماشین په ذریعه خه

کسار خواه خودش و خواه با استخدام عمله

اسباب یا خه شیان میدان ته را و بایسی او هغه

یا استعمال ماشین آثار صنعت خود را

خرخ کری همدغه شان که یو مؤلف خپل

بوجود آورده و آن را بفروشد کذا طبع

آثار د طبع شخه وروسته خر خوی یا ئي

کردن و فروش یا انتشار اثر مؤلفه یک مؤلف

نشروی د اتول عادی کارونه دی او د تجارتی

ایشها عموماً از امور عادی و غیر تجارتی

کارونه نه گنل کپزى لیکن که خو ک

محبوب اندولی اگر کسی بقصد فروش

د خرخولو او د خپلو زراعی او حیوانی

تغییر شکل محصولات زراعیه و حیوانیه

محصولاتو او د معدن دراو بستلو شو و موادو

خود یا مواد مستخرجه معدن مؤسسه که

د شکل د تغیر ور کولو په نیت د همیشه دپاره

آن جایز او صاف یک مؤسسه صنعتی و تجارتی

یوه داسی مؤسسه جوړه کری چه هغه د بوی

باشد بصورت دائمی باز کنند معاملاتیکه

تجارتی او صنعتی موسس او صاف لری نو کوم

توسط این مؤسسه صورت میگیرد از معاملات

معاملات چه ددی موسسی په واسطه صورت

تجار به شناخته می شود .

لیسی هغه تجارتی معاملات گنل کپزى .

۱۴ :- تعهدات رسانیدن هر گونه اموال

۱۴ :- د هر از منقوله مالونو در سولو ذمه

منقوله و همچنان بذمه گرفتن تمام

واری او هم دارنگ د دولت دا عمالا ت و او

(۶)

- امورات راجعه به اعمال و انشاآت دولت
از معاملات تجاریه است.
- ۱۵ :- امور فابریکه، مطبعه؛ فوتو کراف
لیتو کراف، کارگاههای دستی، صنعتی،
نشریات، نشر روزنامه، نشر اعلان، فروش
کتاب، همچنان تیاتر سینما، تماشاگاهها
کشودن جاهای عمومی مانند هواناها،
واداره خائهای کارمحلای مزایده، بالعموم
از امور تجاریه است. نقلیات مسافرین
حیوانات، اشیاء، در خشکه و یا در
بحار و قضا، نیز معامله تجاری
شناخته میشود.
- ۱۶ :- توزیع آب، گاز، برق، تاسیس مخابرات
دریعه تلفون از معاملات تجاریه می باشد.
- ۱۷ :- معاملات ذیل از امور تجاری محسوب
است :-
- الف :- دلالی
- ب :- کمیسه کاری
- ج :- بروات (ویکسل ها) سندات محرر باسم
یا محرر بحامل آن چکها
- د :- معاملات تبادلوی (سرافی و هند وئی)
- ه :- معاملات بانک های خصوصی و عمومی،
- انشاآت و به خصوص کتبی تول امورات به
خیله ذمه اخستل تجارنی معاملات دی.
- ۱۵ :- دفایر یکی، مطبعی، فوتو کراف
لیتو کراف، لاسی کار، لایونو، کارونه،
صنعتی کارونه، نشریات در روزنامه و ادعایونو
نشر، کتابونو، خرخول، هم دغه شان تیاترونه
سینما، دتماشو، لایونو، عمومی لایونو
جوزول، لکه هوانو نه، کار داری، خولی،
دمزایدی، لایونو، داتول امور، دتجاری
امور و خخه حسابگری به وجه، دریاب
اوقضا، کتبی، دمسافر و او حیوانا و اوشیا
نو نقلیات هم تجارنی معاملات کهل کپری
- ۱۶ :- دابو، گاز، برق، توزیع او دتلفون به دریعه
دمخابراتو تاسیس دتجاری معاملات و خخه دی.
- ۱۷ :- دالاندی لیکل شوی معاملی دتجاری
چارو خخه کهل کپری.
- الف :- دلالی
- ب :- کمیسه کاری
- ج :- بروات (ویکسلونه)
- هغه سندونه چه داصل خواند به نوم او یا چه
ورس و دی دهغه به نوم لیکل شوی وی، چکونه.
- د :- تبادلوی معاملی (سرافی و ایشندی)
- ه :- د عمومی او خصوصی بانکونو معاملی.

(۷)

- و :- مقاولات و معاملات حساب جاری .
 ز :- تشکیل شرکت های تجاری خرید و فروش سهام و حصه منافع بک شرکت های تجاریه عاید است
- ۱۸ :- هرگونه بیمه ها در مقابل هر نوع مخاطرات خواه با جرت یا بشرط متقابل عقد گردد از معامله تجاری محسوب است
- ۱۹ :- تمام عقود و فروش بک تاجر دارای صفت تجاری است با استثنای آنچه از عقود و قروضیکه تعلق آن به معاملات عادیه ثابت گردد .
- ۲۰ :- اگر بک عقد تنها برای یکی از طرفین تجاری باشد و در اصولنامه هذا برخلاف آن تصریحاتی نباشد در باره معاملات عاقدین که از عقد مذکور توفیق شده باشد احکام اصولنامه های مربوطه بامور تجاری تطبیق میگردد .
- ۲۱ :- با استثنای تجاری عقد کرده اصل (۸) این اصولنامه و سنوف تجاری مصرحه اصل ۱۷ اصولنامه د فاطر تجاری در باره سایر تجار عمومادرسوریکه اهلیت تجارت و معاملات تجاری
- و :- د جاری حساب مقاولی او معاملی
 ز :- د تجارتی شرکتو نو تشکیل د اسهامو اویر خواخستل اوخر خول هغه منافع چه تجارتی شرکتو نو ته راجع وی .
- ۱۸ :- هر قسم بیمه د هر دول خطر اتویه مقابل کچی چه ترون بی به اجرت وی او که به متقابل شرط وی د تجارتی معاملاتو خخته گنل کبزی .
- ۱۹ :- دیو تاجر اول عقدونه او قرضونه برته د هغه عقدونو او قرضونو خخته چه دهقوی تعلق به عادی معاملاتو یوری ثابت شی تجارتی گنل کبزی
- ۲۰ :- که چیری بو عقد یواخی دیو د طرفینو دیاره تجارتی وی او به دی اصولنامه کچی دهغه به خلاف تصریحات تهوی ددی راز عاقدینو دهغه معاملاتو به باره کچی چه ددی عقد خخته پیدا شوی وی د تجارتی امور و د اصولنامی احکام تطبیق مری .
- ۲۱ :- بر ته دهغه تاجرانو خخته چه ددی اصولنامی به ۸ ماده کچی ذکر شویدی او بر ته دهغه صنف صنف تاجرانو خخته چه د تجارتی دفتر و نو د اصولنامی به ۱۷ ماده کچی پری تصریح شوبده دیورو اولو تاجرانو به باره کچی

(۸)

آنها اصولاً ثابت شود
احکام اصولنامه در فائز
تجارتی و ورشکست و بسا قی
اصولات راجعه به امور تجاری تطبیق
میکردد .
۲۲ :- به اجرای احکام اصولنامه هذا وزارت
اقتصاد ملی مکلف است .
ادخال اصولنامه هذا را در جمله
اصولنامه های دولت امر و اجرای مواد
آن را اراده می نمایم . مورخه ۳۰ جوزا
۱۳۲۱ مطابق ۵ ماه جمادی الثانی
عموماً خوبه دی صورت کتبی چه ددی
د تجارت اهلیت او تجارتی معاملات اصولاً
ثابت شوی وی د تجارتی دفتر نو اود بازارد
سوروالی د اصولنامه احکام او نور اصول چه
د تجارتی چارویه خصوص کتبی وی تطبیق مینوی .
۲۲ :- د اقتصاد ملی وزارت ددی اصولنامه
یه اجرا مکلف دی .
زه دا امر او اراده کوم چه د اصولنامه
د دولت یه نور و اصولنامه کتبی د اخله
او موادنی اجرا کری شی ۳۰ جوزا - ۱۳۲۱
جمادی الثانی د ۵ سره سم - ۱۳۶۱

